

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Навчально-науковий інститут права

08-04-14S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
Комунікаційна риторика		Communicative Rhetoric	
Шифр за ОП	ВБ 2.1.	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань Журналістика	06	Field of Knowledge Journalism	
Спеціальність Журналістика	061	Field of Study Journalism	
Освітня програма: Медіаправо та медіабезпека		Degree Programme: Media Law and Media Security	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Комунікаційна риторика» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Медіаправо та медіабезпека, спеціальності 061 Журналістика Рівне. НУВГП. 2024. 10 стор.
ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/30396>

Розробник силабусу: *Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор, професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики*

Силабус схвалений на засіданні кафедри інформаційного права та юридичної журналістики
Протокол № 4 від 25 жовтня 2024 року

в.о. завідувача кафедри: Мітчук Ольга Андріївна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор

Керівник (гарант) ОП: Мітчук Ольга Андріївна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП:
Протокол № 4 від 25 жовтня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор.

© НУВГП, 2024
© Мітчук О. А., 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМУНІКАЦІЙНА РИТОРИКА»	
<i>Навчальна дисципліна «Комунікаційна риторика» є освітнім компонентом вільного вибору за освітньою-професійною програмою «Медіаправо та медіабезпека» спеціальності 061 «Журналістика».</i>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>«Медіаправо та медіабезпека»</i>
Спеціальність	<i>061 – Журналістика</i>
Рік навчання, семестр	<i>Рік навчання – 1, семестр – 1</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>Для денної форми навчання – 10 Для заочної форми навчання - 4</i>
Практичні заняття:	<i>Для денної форми навчання – 20 Для заочної форми навчання - 6</i>
Лабораторні заняття:	<i>-</i>

Самостійна робота:	Для денної форми навчання – 60 Для заочної форми навчання - 80
Всього	90
Курсова робота:	-
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	 <p>Мітчук Ольга Андріївна, д.н. із соц.ком., професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики</p>
Вікіситет	Вікіситет Ольга Мітчук
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1011-7320
Як комунікувати	o.a.mitchuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Комунікаційна риторика»: формування у майбутніх фахівців системи знань та вмінь щодо визначення та використання основних медіа-технологій в побудові комунікативних стратегій.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Застосовувати практичні методи, інструменти, типи, канали та засоби комунікації інформаційному середовищі.; • Розуміти необхідну теоретичну та практичну базу задля встановлення і підтримки комунікативних зв'язків, між державою та суспільством, між людиною та світом, між державами та культурами. • Визначати теоретичні та прикладні аспекти технологій комунікативної стратегії. 	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	
Передумови вивчення* (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)	
<p>При вивченні освітньої компоненти «Комунікаційна риторика» використовуються та розширюються компетентності, які набуваються здобувачами при вивченні дисциплін «Державні стратегічні медіакомунікації», «Медіаправо та європейська публічна сфера».</p>	
Компетентності	

ІК – Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики..

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово..

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.

РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН11. Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство.

РН14. Приймати рішення та розв'язувати професійні завдання з позицій соціальної відповідальності, верховенства права та дотримання законодавства.

Структура та зміст освітнього компонента

Тема	РН	Форми організації навчання	Кількість годин	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
ТЕМА 1. Сучасні комунікаційно-управлінські процеси медіагалузі Опис теми. 1.1. Інформаційно-технологічні супроводи діяльності сучасної медіагалузі. 1.2. Прикладні характеристики інноваційної діяльності сучасної медіагалузі. 1.3. Медіабезпека мережеве суспільство.	04, 11	Л	2	1
		ПР	4	1
		СР	12	16
ТЕМА 2. Імідж і репутація в комунікаційній риторичі. Опис теми. 2.1. Формування комунікативної культури. 2.2. Особистісні характеристики комунікаційної вправності. 2.3. Інформаційно-комунікаційне суспільство та вплив комунікації на індивіда.	04, 06, 14	Л	2	
		ПР	4	1
		СР	12	16
ТЕМА 3. Міждисциплінарність функціонування концепту «комунікація». Опис теми. 3.1. Комунікація у медіаправі. 3.2. Медіаправо як комунікація.	11, 14	Л	2	1
		ПР	4	1

3.3.Суспільно-психологічні фактори ефективної комунікації журналіста.		СР	12	16
Разом модуль 1		Л	6	2
		ПР	12	3
		СР	36	48
ТЕМА 4. Комунікаційний текст: стадії створення, структура, зміст і форма <i>Опис теми.</i> 4.1.Комунікаційний текст як комунікативний текст. 4.2.Заголовковий комплекс медіатексту.	04, 14	Л	2	1
		ПР	4	2
		СР	12	16
ТЕМА 5. Комунікаційні характеристики риторики соціальних мереж. <i>Опис теми.</i> 5.1. Проблема протистояння соціальних мереж і професійної журналістики. 5.2. Журналіст у соціальних мережах. Небезпека соціальних медіа. 5.3. Поведінка українських журналістів у соцмережах.	06, 11	Л	2	1
		ПР	4	2
		СР	12	16
Разом модуль 2		Л	4	2
		ПР	8	3
		СР	24	32
ВСЬОГО		Л	10	4
		ПР	20	6
		СР	60	80
Форми та методи навчання				
Форми проведення занять: традиційні лекції та практичні заняття, дуальні заняття із залученням практиків.				
Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, контрольні заходи.				
Особливості практичної підготовки: вирішення ситуаційних завдань, наукові дослідження; дискусії; долучення до занять фахівців-практиків.				
Технології викладання: обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, дискусії у фокус-групах, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.				
Види навчальної роботи студента: практичні завдання, навчальна дискусія, дебати опитування, ситуативні вправи, ділова гра, індивідуальне науково-дослідне завдання.				
Інструменти, обладнання, програмне забезпечення				
Мультимедійна-, проєкційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.				

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання		
Вид занять	Бали	Форма контролю
Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль		
<p>Практичне заняття 1. Сучасні комунікаційно-управлінські процеси медіагалузі <i>Мета:</i> Визначити та охарактеризувати інформаційно-технологічні супроводи діяльності сучасної медіагалузі. Використовуючи аналіз конкретних ситуацій охарактеризувати прикладні характеристики інноваційної діяльності сучасної медіагалузі. Обґрунтувати функціонування медіабезпеки мережевого суспільства.</p>	5	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– комбіноване практичне заняття: доповіді, повідомлення, які переходять у розгорнуту дискусію в аудиторії. Форма контролю– підготовка презентації</p>
<p>Практичне заняття 2. Імідж і репутація в комунікаційній риторичі. <i>Мета:</i> Охарактеризувати нові періоди формування комунікативної культури. Визначити особистісні характеристики комунікаційної вправності. Використовуючи аналіз конкретних ситуацій проаналізувати інформаційно-комунікаційне суспільство та продемонструвати на конкретних прикладах вплив комунікації на індивіда.</p>	5	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– навчальна дискусія, обговорення конкретних ситуацій (Case-study), демонстрація презентації та обговорення. Форма контролю– аналіз конкретних ситуацій (Case-study)</p>
<p>Практичне заняття 3. Міждисциплінарність функціонування концепту «комунікація». <i>Мета:</i> Використовуючи аналіз конкретних ситуацій з'ясувати функціонування комунікації у медіаправі. Охарактеризувати категорії медіаправа як комунікації. Визначити суспільно-психологічні фактори ефективної комунікації журналіста.</p>	5	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study), Форма контролю– практичне заняття з виступами студентів</p>

<p>Практичне заняття 4. Комунікаційний текст: стадії створення, структура, зміст і форма. Мета: Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study), здійснити на конкретному прикладі (вибір здобувачем освіти) аналіз комунікаційного тексту як комунікативного тексту. Охарактеризувати заголовковий комплекс медіатексту.</p>	5	<p>Форми проведення занять– практичне заняття навчання– демонстрація презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study), Форма контролю– практичне заняття з виступами студентів</p>
<p>Практичне заняття 5. Комунікаційні характеристики риторики соціальних мереж. Мета: Охарактеризувати проблему протистояння соціальних мереж і професійної журналістики. Визначити роль журналіста у соціальних мережах, з'ясувати небезпеку соціальних медіа та охарактеризувати поведінку українських журналістів у соцмережах.</p>	5	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
Усього практичні заняття	25	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	10	Наукова стаття або тези
Написання реферату	25	Реферат
Усього поточна складова оцінювання:	60	
Підсумкова складова оцінювання		
2.1 Модульний контроль №1	20	Тести
2.2 Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
РАЗОМ	100	

Основна література:

1. Mitchuk, O., PENCHUK, I., Podluzhna, N., Shirobokova, O., Tregub, A. Changes in social communication as a tool of social work under the influence of digitalization. *Estudios de Economía Aplicada*, 2021, 39(3), 4717 (Scopus)
2. Актуальні тренди сучасного комунікативного простору : колективна монографія / за заг. ред. В.Д. Демченка. – Дніпро : ГРАНІ, 2020. – 100 с.
3. Кабиш О. О. Українська мова в судово-процесуальній сфері: навч.-практ. посіб. К.: Алерта, 2019. 110с.
4. Короткова Ю. М. культура мовлення юриста: навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2020, 184 с.
5. Крикун В. Ю. Риторика: навч. посіб. К. ВПЦ «Київський університет», 2019, 223 с.
6. Мацько О. М. Практична риторика: навч. посіб. К. «Київський університет», 2019, 239 с.
7. Мітчук О., Крупський І. Інформаційно-комунікаційна діяльність: контентні та аудиторні характеристики // *Образ*. 2023. Вип. 1 (41). С. 46-54. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1\(41\)-46-54](https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1(41)-46-54)
8. Молдован В. В. Судова риторика: навчальний посібник для студентів вузів. К.: Кондор, 2010. 496с.
9. Овчиннікова А. П. Риторика як суспільно-культурне явище: курс лекцій. Херсон: Олді-плюс, 2020, 175с.
10. Олійник О. Б. Правова риторика: навчальний посібник для студентів візів. К.: Кондор, 2010, 166с.
11. Олійник О. Б., Молдован В. В., Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів. К. Кондор, 2009, 213с.
12. Палеха Ю.І., Палеха О.Ю., Горбань Ю.Л. Інформаційна культура: навч. Посіб./за заг. Ред. Проф. Палехи Ю.І. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020, 400 с.
13. Рогожин О. В. Риторика: загальна, судова, оперативна: підруч. для студ. і курсантів юрид. спец.: підруч. для студ. вищ. навч. зак. Вид. 2-ге, допов. Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України, 2012, 298с.
14. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : монографія / за заг. ред. Л. Компанцевої. Київ : НА СБУ, 2021. 500 с.
15. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : монографія / за заг. ред. Л. Компанцевої. Київ : НА СБУ, 2021. 500 с.

Допоміжна література:

1. Andrii Borovyk, Olha Mitcuk, Vitalii Demianchuk, Viktoria Zoliak, Roman Paziuk. The legal aspects of the activities of journalists and media professionals related to human rights protection *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. Vol: 23, Issue 2, 2020. 1544-0044-23-2-470.
2. Mitchuk O., Haidur N. The Concept of «Communication» in the System of Social Communications. *Образ*. 2021. Вип. (47). С. 68-71
3. Мітчук О., Гайдур Н. Особливості взаємодії факторів соціокомунікаційної діяльності // *Образ*. 2021. Вип. 3 (37). С. 17-26
4. Мова української юриспруденції: навч. посіб. / В. М. Пивоваров, О. М. Єрахторіна, О. А Лисенко та ін. – Харків : Право, 2020, 330 с.
5. Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 247с
6. Судовариторика: Навчальний посібник. Видавництво: Юрінком Інтер, 2019, 496 с.

1. Куньч З. Йоанникій Галятовський в історії української риторики // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку – Випуск 21. – 2009. – С. 25–29. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/05_75.pdf
2. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с. – Режим доступу: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/1045/Mac%27ko_L._%B2.pdf
- Мітчук О., Крупський І. Інформаційно-комунікаційна діяльність: контентні та аудиторні характеристики // Образ. 2023. Вип. 1 (41). С. 46-54. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1\(41\)-46-54](https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1(41)-46-54) **(фахове видання)**
3. Молдован В. В. Судова риторика: навчальний посібник для студентів вузів. К.: Кондор, 2010. 496с.
4. Олійник О. Б. Правова риторика: навчальний посібник для студентів візів. К.: Кондор, 2010, 166с.
5. Олійник О. Б., Молдован В. В., Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів. К. Кондор, 2009, 213с.
6. Рогожин О. В. Риторика: загальна, судова, оперативна: підруч. для студ. і курсантів юрид. спец.: підруч. для студ. вищ. навч. зак. Вид. 2-ге, допов. Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України, 2012, 298с.
7. Сацюк О. В. Вплив античної риторичної науки на сучасні політичні промови // Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ej/ej3/txts/SOCIALNA/06-SACYUK.pdf>
8. Снегір'ова Є. О. Риторика і навчання усного перекладу // Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. – 2009. – № 3. – С. 206–215. – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/9961>

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills), які здобувач освіти здобуває під час вивчення ОК «Юридична риторика» формуються такі soft skills: *Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, знаходити вихід із складних ситуацій, ініціативність, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування власної думки, вміння слухати та запитувати та інші.*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>. Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://surl.li/jznmq>. Також студенти можуть самостійно на платформах Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/ освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів» <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач. Усі навчальні завдання повинні бути виконанні власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно. В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Відпрацювати пропущені заняття студенти можуть шляхом самостійного вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань із відповідних тем. При цьому пропущене усне опитування можна відпрацювати на консультації. Використання мобільних телефонів, планшетів та ноутбуків для вирішення практичних завдань на заняттях дозволяється, окрім контрольних заходів (опитування, тестування тощо).

Автор Ольга МІТЧУК

Завідувач кафедри Ольга МІТЧУК

Автор
В.о. завідувача кафедри ІПЮЖ

Ольга МІТЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1399
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100

